

ABD’de İrkçilikle Mücadelenin Tarihi Temelleri ve Eğitimin Bu Süreçteki Rolü

Sedat Gümüş

Siyah bir ABD vatandaşı olan George Floyd’un 25 Mayıs 2020 tarihinde polis şiddeti sonucunda hayatını kaybetmesinin ardından ABD’de tekrar ırkçılığa karşı büyük eylemler yapılmaya başlandı. Aslında gittikçe şiddetlenen mevcut eylemlerin uzun yıllara dayanan tarihi ve toplumsal temelleri var. Bu tarihi arka planı görmeden bugün yaşadıklarımızı tam olarak anlamlandırmak pek de mümkün değil. Konu elbette ki politik, sosyolojik ve ekonomik yönleriyle kapsamlı analizler gerektiriyor. Bunun yanında konunun doğrudan eğitime bakan tarafları da var. Bu kapsamda şu an yaşananlar, bana birkaç yıl önce yazmaya başladığım ancak tamamlayamadığım ABD yükseköğretim sistemine dair kitap projemdeki bazı kısımları hatırlattı. Kitap taslağında yükseköğretim alanında yaşanan ırka dayalı ayrışmanın temellerine dair bazı çarpıcı örneklere yer vermiştim. Son yaşanan olaylarla birlikte bu yazdıklarımı biraz daha genişleterek okuyucuya ulaştırmanın faydalı olacağını düşündüm.

Toplumunu birçok yönden etkilemesi nedeniyle eğitim, ABD’de yaşanan ırka dayalı ayrımcılık tartışmalarında birçok farklı açıdan anahtar rol oynayan ve sıklıkla gündeme gelen konulardan birisi. Ayrıca sadece ABD’de değil birçok toplumda hâlen farklı düzeylerde devam eden ırkçı ve ayrımcı tavırların temel nedenlerinden birisinin eğitim sistemlerindeki eksiklikler olduğuna dair güçlü bir kanaat de var. Dolayısıyla bu konudaki mevcut olumsuzlukların ortadan kaldırılması konusunda akla gelen ilk şeylerden birisi de çoğu zaman yine eğitim alanında yapılacak

@ Doç. Dr., Aarhus University. sgumus@edu.au.dk

id <https://orcid.org/0000-0003-0453-3341>

değişim ve reformlar oluyor. Yani eğitim konusu, geçmişten günümüze ırka dayalı ayrımcılık ile ilgili tartışmaların merkezinde olmaya devam etmekte. Bu metinde, ABD'deki ırka dayalı ayrımcılık ve bunun sonlandırılmasına yönelik çabaların tarihi arka planını kısa bir şekilde özetleyip bu süreç içerisinde eğitim ile ilgili tartışmaların rolünü bazı spesifik olaylardan da faydalanarak ortaya koymaya çalışacağım.

Kölelik ve Irkçılığın Kısa Tarihi

Öncelikle ABD'nin "özgürlükler ülkesi" mottosunun ilk günden itibaren farklı bir temel üzerine yapılandırıldığını belirtmekte fayda var. ABD anayasasının temel maddelerinden olan ve genel olarak kişisel hak ve özgürlük alanlarına vurgu yapan yani ifade, din, toplantı özgürlüğü ya da adil yargılanma, mülk sahibi olma vb. hakları garanti altına alan maddelerin siyahları kapsaması gibi bir tartışmanın başlangıçta akıllara dahi gelmediğini rahatlıkla söyleyebiliriz. ABD Anayasasında sıklıkla vurgulanan "people" (insanlar/halk) ifadesi hiçbir şekilde siyahları da kapr sayacak şekilde yazılmamıştır. Bu kapsamda eğitim hakkı da uzun süre siyahlar için geçerli bir şey olarak düşünülmemiştir. Hatta özellikle bazı güney eyaletlerde sivil savaş dönemine kadar siyahların eğitim alması yasaklanmıştır. Bu eyaletlerde çok az sayıdaki beyazın, kölelerine sadece okuma yazma bilecek kadar eğitim verdikleri bilinmektedir. Bunun ötesinde bir eğitim ise tehlike olarak görülmüştür. Örneğin; iç savaşın hemen öncesinde 1860 yılında, Güney Karolina eyaletindeki beyaz çocukların yarıya yakını ilkokul seviyesinde eğitime devam ederken tüm siyahlar arasında okuma-yazma bilenler sadece %5 civarındaydı (Edgar, 1998).

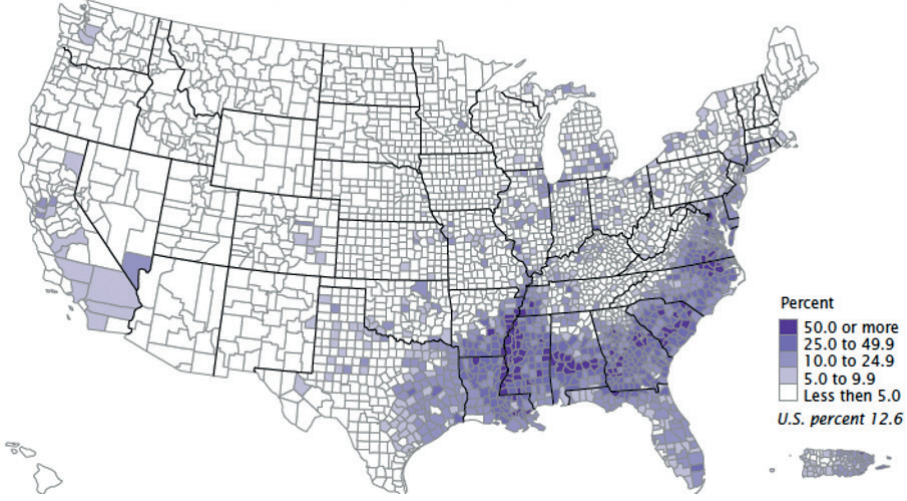
Genel olarak anayasada yer alan hakların siyahlar için geçerli olup olmadığı konusunun uzun yıllar boyunca tartışma konusu bile yapılmadığı anlaşılmaktadır. Anayasanın yazılmasından yaklaşık 70 yıl sonra 1857 yılında ise birçok kişinin ABD Anayasa Mahkemesi'nin tartışmasız en kötü kararı olarak nitelendirdiği "Dred Scott v. Sandford" davasına yönelik karar ile anayasanın siyahlar için geçerli olmadığı resmî olarak onaylanmıştır. Köle olan Dred Scott'ın sahibinin kendisini köleliğinin olmadığı bir kuzey eyaletine götürmesi nedeniyle köleliğinin sona erdiğine yönelik itiraz davasının son aşamasında Anayasa Mahkemesi, ABD Anayasası'nın köle veya özgür olup olmadığına bakılmaksızın siyahlar için geçerli olmadığına, anayasa yazılırken de böyle bir kastın kesinlikle yer almadığına hükmetmiştir. Bu kararın özellikle köleliğin baştan beri çok yaygın olmadığı ve 1700'lü yılların sonlarında tamamen kaldırıldığı kuzey eyaletlerde tepki yarattığı ve karardan 4 yıl sonra başlayacak olan iç savaşa da zemin oluşturduğu düşünülmektedir.

1861 yılında başlayan iç savaşın 1865 yılında kuzey eyaletlerin zaferi ile sonlanması ile birlikte köleliğin tamamen kalkmasının da önu açılmıştır. Ancak bu sürecin de çok kolay olduğu söylenemez. Martin Luther King'in memleketi olması açısından 1950'li yıllardaki sivil haklar mücadelesi sürecinde de ön plana çıkan eyaletlerden biri olan Georgia üzerinden bu süreci örneklendirebiliriz. Georgia, 13 Kuzey Amerika kolonisi arasında kuruluş aşamasında (1732) köleliği yasaklayan tek koloni olmasına rağmen bu durum uzun sürmemiş ve 1751 yılında kölelik ile ilgili yasak kaldırılmıştır. Eli Whitney'nin 1793 yılında Georgia'da çırçır makinesini keşfetmesi, eyaletteki pamuk üretiminin artmasına sebep olmuş buna bağlı olarak da kölelik çok daha hızlı bir şekilde yaygınlaşmıştır. Bu durum Georgia'nın komşusu olan Alabama, Güney Karolina ve Mississippi gibi diğer güney eyaletleri de etkilemiş ve Siyah Kemer (*Black Belt*) olarak da bilinen Afrikalı kölelerin yoğunlaştığı bölgeyi ortaya çıkarmıştır (Cobb ve Inscoe, 2016). 19. yüzyılın ilk yarısı boyunca bu bölgeye yaklaşık bir milyon kölenin pamuk üretiminde çalıştırılmak üzere getirildiği düşünülmektedir. Günümüzde siyahi nüfusun farklı eyaletlerdeki yoğunluğuna bakıldığında bu bölge hâlen çok rahatlıkla görülebilmektedir (bkz. Şekil 1).

Sonuç olarak, köleliğin oldukça yaygınlaştığı ve meşrulaştığı Georgia, 1861 yılında köleliğin kaldırılması girişimlerine karşı çıkarak Amerikan Birleşik Devletleri'nden ayrılan ve Amerika Konfederasyon Devletleri'ni kuran 11 güney eyaleti içerisinde yer almıştır. İç savaşın sona ermesiyle birlikte Konfederasyon, 1865 yılında yıkılmış ve anayasaya köleliğin kaldırıldığına yönelik bir madde eklenmişse de Georgia'da kölelik uygulamalarını devam ettirmeye yönelik girişimler son bulmamıştır. Bu nedenle federal hükümet, Georgia'dan seçilen temsilcilerin federal meclise girmelerini yasaklamış ve eyaleti, 1870 yılına kadar Birleşmiş Devletler'e kabul etmemiştir. Konfederasyon içerisinde bulunan eyaletler arasından ABD'ye en son katılan eyalet, Georgia olmuştur. Sonrasında da eyalet genelinde siyahlara yönelik birçok linç girişi olmuş ve yüz binlerce siyah eyaletten göç etmiştir (Cashin, 2016; Cobb ve Inscoe, 2016; Davis, 1990).

Şekil 1

Siyahi Nüfusun İlçe (County) Popülasyonu İçerisindeki Oranı, 2010 (Kaynak: ABD 2010 Nüfus Sayımı, <https://www.census.gov/prod/cen2010/briefs/c2010br-06.pdf>)

“Ayrı ama Eşit” (Separete but Equal)!

Sivil savaşın sona ermesi ve köleliğin kaldırılması tabii ki siyahlara yönelik ayırım ve ırkçılığı ortadan kaldırmamıştır. Özellikle Abraham Lincoln’ün öldürülmesi ve sonrasındaki başkanlık değişimi ile birçok konuda geriye gidilmiş ve siyahların yasal hakları ile ilgili olarak eyalet hükümetlerine daha fazla yetki verilmiştir. Böylece özellikle ırkçılar için bir kaçış yolu hâline gelen “ayrı ama eşit” (*separate but equal*) mottosunun oldukça yoğun olarak kullanılacağı, eğitimden halk otobüslerinin kullanımına kadar birçok alanda ırksal bir ayrışmanın egemen olacağı yeni bir süreç yaşanmaya başlamıştır. Dolayısıyla köleliğin kaldırılması sonrasındaki yıllarda siyahlar ancak beyazlardan ayrı okullarda ve çok daha kötü şartlarda eğitim alabilmişlerdir. Yüzyıllar süren kölelik ve bunun getirmiş olduğu birçok sosyoekonomik dezavantajla birlikte eğitim konusundaki eşitsizlikler ciddi şekilde devam etmiştir. Örneğin; 1930 yılına gelindiğinde siyah ve beyaz nüfusun neredeyse birbirine eşit olduğu Güney Karolina eyaletindeki lise mezunu beyaz sayısı 5.542 iken lise mezunu siyah sayısı sadece 104’tür. Bu sayılar, 1940 yılında sırasıyla 10.717 ve 1.009 olmuştur (Edgar, 1998).

Başta eğitim olmak üzere birçok alanda ayrışmaya temel oluşturan “ayrı ama eşit” anlayışının meşrulaştırılması da yine çok bilinen bir Anayasa Mahkemesi kararı ile gerçekleşmiştir. Bu karar, 1896 tarihli “Plessy v. Ferguson” davası ile ilgilidir.

Anayasa Mahkemesi, eyaletlerin “eşit” olmak şartıyla hayatın her alanında siyah ve beyazlara yönelik farklı şekilde hizmet verebileceği ve bunun anayasanın eşitlik ilkesi ile çelişmeyeceğine hükmetmiştir. Bu durum beklendiği gibi özellikle güney eyaletlerde sınırsız şekilde kötüye kullanılmıştır. Siyahlara yönelik ayrıştırmış okullar, şu an hâlen büyük ölçüde siyahlara hizmet eden, nitelikleri oldukça düşük üniversite ve kolejler, resmi binalardaki farklı tuvaletler, trenlerdeki farklı vagonlar vb. uygulamalar da bu şekilde meşrulaştırılmıştır.

Tüm bu yaşananlar sonucunda oluşan öfke, artan şiddet olayları ve özellikle kuzey eyaletlerden alınan desteklerle birlikte sivil hak mücadeleleri süreci ortaya çıkmıştır. Özellikle eğitim ile ilgili tartışmaların bu süreçte çok önemli bir rol oynadığı herkes tarafından kabul edilen bir gerçektir. Bu süreci yine bazı güney eyaletlerden vereceğim spesifik örnekler ve ülke genelinde etkili olan birkaç olayla birlikte anlatmaya çalışacağım. Yukarıda bahsettiğim Georgia eyaleti, eğitim sisteminde içerisindeki ırka dayalı ayrımı en güçlü şekilde korumaya çalışan eyaletlerden birisidir. Bunun en iyi göstergelerinden birisi, 1941 yılında ortaya çıkan ve tarihe “Cocking Olayı” (*Cocking Affair*) olarak geçen hadisedir. Georgia Üniversitesi Eğitim Fakültesi’nin Dekanı Walter Cocking, Columbia Üniversitesi’nden doktora ve geçmişte birçok önemli pozisyonda çalışmış saygın bir bilim adamıdır. Ancak kuzeyli olması nedeniyle kendisine Georgia’da hep kuşkuyla bakılmıştır. 1941 yılı Mayıs ayında yapılan idare heyeti toplantısına katılan dönemin Valisi Eugene Talmadge, Cocking’in eğitim fakültesinin laboratuvar okulunu siyahi öğrencilere de açmak istediğine dair söylentiler olduğunu iddia etmiş ve sözleşmesinin yenilenmemesini istemiştir. Bu toplantıda yaşanan uzun tartışmalar sonucunda idare heyeti Cocking’in işine son vermiştir. Ancak üniversite başkanının ısrarı ve bazı öğretim üyelerinin ifadeleri doğrultusunda heyet, Haziran ayında yaptığı toplantıda kararı yeniden görüşerek Cocking’in sözleşmesini yenilemiştir. Bu duruma kızan vali ise heyetin üç üyesini görevden alarak yeni üyeler atamıştır. Dolayısıyla beklendiği üzere Temmuz ayında toplanan kurul, Cocking’in görevine tekrar son vermiştir. Bu olay sonrasında da yine valinin etkisi ile birçok üniversite yöneticisinin ve öğretim üyesinin işlerine son verilmiştir. Bu gelişmelerin sonucu olarak güney eyaletlerindeki yükseköğretim kurumlarının akreditasyonundan sorumlu olan Güney Okullar ve Kolejler Birliği (SACS), Georgia’daki beyaz öğrencilere eğitim veren tüm yüksekokul kurumlarının akreditasyonlarını aşırı politik müdahale gerekçesi ile iptal etmiştir (Cook, 2013; Richardson vd., 1999).

Georgia, sivil haklar mücadelesi sırasında da sıklıkla gündeme gelen eyaletlerden birisidir. ABD eğitim sistemindeki ırk bazlı ayrışmanın sona ermesinde çok

önemli etkisi olan “Brown v. Board of Education” adlı davanın sonucunda, 1954 yılında Anayasa Mahkemesi, eğitim kurumlarında ırka dayalı ayrışmanın anayan saya aykırı olduğuna hükmetmiştir. “Ayrı ama eşit” anlayışını temelden sarsan bu karar, diğer bazı güney eyaletlerinde olduğu gibi Georgia’da da büyük tartışmalara sebep olmuştur. Eyaletteki beyaz Amerikalıların bazıları tüm okulların kapatılacak kararın boykot edilmesini istemişse de iş insanları böyle bir boykotun eyaletin ekonomisini olumsuz etkileyeceğini belirterek boykota karşı çıkmışlardır. Sonuç olarak tüm okulları kapatmak yerine ayrışmayı delen okulların eyalet bütçesinden pay almalarını engelleyen bir yasa çıkarılmış ve ayrışmanın sona ermesi pratikte engellenmiştir (Cobb ve Inscoe, 2016; Huff, 2015). Bu konudaki tartışmalar ve orta bir yol bulma konusundaki çabalar devam ederken bu sefer yükseköğretim alanını da benzer bir kriz ortaya çıkarmıştır.

İki siyah öğrenci tüm şartları sağladıkları hâlde Georgia Üniversitesi’ne kabul edilmemeleri üzerine mahkemeye gitmişler ve mahkeme kararı ile 1961 yılında üniversiteye kabul edilmişlerdir. Federal Anayasa Mahkemesi’nin yükseköğretim öncesi okullarla ilgili verdiği karara benzer şekilde bu karar da eyaletteki beyaz Amerikalıların büyük çoğunluğu tarafından tepki ile karşılanmıştır. Gelen yoğun tepkiler ve üniversitenin kapatılması yönündeki istekler üzerine kendisi de koyu bir ayrışma destekçisi olan eyalet Valisi Ernest Vandiver, ayrışmanın olmadığı eğitim kurumlarına eyalet bütçesinden pay verilmemesi ile ilgili yasayı gerekçe göstererek Georgia Üniversitesi’ni kapattığını ilan etmiştir. Ancak bu açıklamadan sonraki gün, federal mahkeme bu kararı iptal ettiğini açıklamış ve üniversite kapanmaktan kurtulmuştur. Kapatma kararında ısrar etmenin federal hükûmetle ilişkileri bozacağını düşünen vali geri adım atmış ve bütçe kesintisi ile ilgili yasa meclis tarafından kaldırılmıştır. Böylece hem üniversiteler hem de diğer okullardaki ırka dayalı ayrışma fiilen sona ermiştir. Mahkeme kararı ile üniversiteye başlayan ilk siyah öğrencilere karşı beyaz öğrenciler tarafından şiddet içeren eylemler düzenlenmiş, kalabalık öğrenci gruplarınca yurt binaları taşlanmışsa da sonraki günler bu eylemler son bulmuş ve her iki siyah öğrenci de eğitimlerini Georgia Üniversitesi’nde tamamlamışlardır (Cobb ve Inscoe, 2016; Hatfield, 2014).

Sivil haklar mücadelesi sırasında özellikle de eğitim hakkı konusunda diğer birçok güney eyalette de benzer bir sürecin gerçekleştiği söylenebilir. Örneğin; eyaletteki siyahların tüm çabalarına ve Anayasa Mahkemesi’nin “Brown v. Board of Education” kararına rağmen Güney Karolina’da da eğitimdeki ayrışma, 1960’lı yıllara kadar sona ermemiştir. Eyalet hükûmeti, ayrışmayı kaldırmayı uzun süre reddetmiş, “ayrı ama eşit” mottosu çerçevesinde sadece siyahlar için yeni okullar

kurma ve şartları nispeten iyileştirme yoluna gitmiştir. Örneğin; siyah bir öğrenci, başvurusunun reddedilmesi sonrasında Güney Karolina Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ne dava açmış ancak eyalet hükûmeti ayrışmayı kaldırmak yerine siyahlar için ayrı bir hukuk fakültesi açma kararı almıştır. 1963 yılında ise hem 11 öğrencinin bir beyaz okuluna kaydedilmesi hem de eyaletin iki büyük beyaz üniversitesi olan Clemson ve Güney Karolina Üniversitelerine ilk siyah öğrencilerin kabul edilmesi ile ayrışma fiilen sonlanmıştır (Greene, 2015).

Eğitim kurumlarındaki ırka dayalı ayırımın sonlandırılması konusundaki çabaları belki de en iyi anlatan şey, üç farklı güney eyalette çekilen fotoğraf kareleridir (Ek 1). Bu fotoğraflar sırasıyla New Orleans'da birkaç federal polis eşliğinde bir ilkokula girmeye çalışan altı yaşındaki küçük bir siyah kız çocuğuna, Alabama'da ayrımı hiçbir zaman sonlandırmayacağı sözünü veren valinin iki siyah öğrencinin üniversiteye girmesini engellemek için bizzat üniversite kapısının önünde durmasına¹ ve Arkansas'ta liseye girmeye çalışan siyah kız öğrencilerin arkasından büyük bir nefretle bağırarak beyaz öğrencilere ait. Sonuç olarak, tüm bu çabaların karşılığı alınmış ve federal hükûmet tarafından 1964 yılında kabul edilen sivil haklar yasası ile ülke genelinde ırk, cinsiyet ve din gibi farklılıklardan dolayı okul, iş ve toplumsal hayatın diğer safhalarında ayırım yapılması yasaklanmıştır. Bugün hâlen örneklerini gördüğümüz üzere ırkçılık, hak ihlalleri ve toplum içerisindeki ayrışma tamamen ortadan kalkmamış olsa da sivil haklar yasası ile birlikte bir siyahın ABD başkanı dahi olabileceği tamamen farklı bir sürecin yolu açılmıştır.

Sonuç Yerine

Bu metinde çok genel bir tarihsel arka plan ve birkaç spesifik örnek üzerinden ortaya koymaya çalıştığım temel şey, ABD'deki ırka dayalı ayırmacılığın çok derin tarihî temelleri olduğu gerçeği. Tüm bu yaşananların genel olarak ABD'deki siyah vatandaşlar için hâlen atlatılamamış bir travma olarak varlığını sürdürdüğü unutulmamalı.² Bu durumun eğitimle çok yakından bir ilişkisi olduğu ise yadsınamaz bir gerçek. Aslında uzun yıllar boyunca eğitim sisteminde yaşanan ayrışmayı bitirmek için çaba gösterenler de buna karşı direnenler de eğitimin bu konudaki dönüştürücü

1 Başkan J.F. Kennedy'nin orduyu üniversiteye gönderme kararı alması sonrasında vali geri adım atmış ve iki öğrenci üniversiteye kayıt yaptırabilmiştir.

2 Bu travmayı derinden hissetmek için "Django: Unchained" filmini, ırkçı yaklaşımların farklı alanlarda nasıl devam ettiğine yönelik çarpıcı bir örnek istiyorsanız da "When They See Us" dizisini izlemenizi tavsiye ederim.

gücünü biliyorlardı. Gerçekten de siyahları her konuda geride bırakmak, anayasa-daki “insanlar/halk” tanımının içine bile girmeyeceği düşünülen siyah algısını canlı tutmak ve “birlikte yaşayamayız” düşüncesini perçinlemek için ayrı eğitim kurumlarından daha iyi bir yol olamazdı. Tüm çocukluk ve gençlik yılları boyunca hiçbir siyahla oyun oynamamış, yan yana oturmamış, arkadaşlık yapmamış ve onun kültürü, yaşam tarzı, değerleri ile ilgili hiçbir şey öğrenmemiş bir beyaz yetişkini, siyahların kendileri ile eşit olamayacağına inandırmaktan daha kolay ne olabilirdi ki? Her iki tarafın da muhtemelen tahmin ettiği şekilde eğitimdeki ayrışmanın ortadan kalkması zamanla birçok siyahın daha nitelikli eğitim alması, daha iyi işler bulması, beyazlarla bir arada, eşit hatta daha üst konumlarda çalışması ve sosyal hayatın her alanında beyazlarla birlikte yer almaları gibi sonuçlar ortaya çıkardı.

Tabii ki burada belirttiğim olumlu gelişmeler, toplumun tamamı için aynı derecede geçerli değil. Hâlen kendisinin çirkin olduğuna inandırılmış siyah çocuklar ya da oldukça nitelsiz ve zor şartlarda eğitim alan siyah öğrenciler var. Özellikle eğitim alanındaki eşitsizlikler bu metinde ortaya konulmaya çalışılan güçlü tarihsel, politik ve sosyoekonomik temellere dayanmalarından dolayı çok uzun yıllardır var olmaya devam ediyor. Zaten hem bu eşitsizliğin varlığı hem de muhtemel olumsuz sonuçları bilindiği için sivil haklar yasasında da buna yönelik bir araştırma yapılması zorunluluğuna yer verilmiş. Zamanla eğitimde eşitsizlikler konusunda temel bir kaynak hâline gelen Coleman raporu (Coleman vd., 1966) işte bu yasal zorunluluktan dolayı özellikle farklı ırklar arasındaki eğitim eşitsizliklerini ortaya koymak amacı ile yazılmıştır. Beklendiği üzere rapor, başta siyah ve beyazlar arasında olmak üzere birçok farklı sosyal grup arasında eğitime erişim ve başarı açısından uçurumlar olduğunu ortaya koyuyor. Maalesef ırksal ayrışmanın resmî olarak ortadan kalkması ve sonrasında yazılan Coleman raporunun üzerinden geçen yarım asırdan fazla süreye rağmen eğitim alanında hem nicelik hem de nitelik açısından siyahlar hâlen beyazların çok daha gerisinde kalmaya devam ediyor. Günümüzde ekonomik olarak kötü durumda olan okulların çok büyük oranda siyah öğrencilerle dolu olduğu (Garcia, 2020), siyah ve beyaz öğrenciler arasında ciddi bir başarı farkı bulunduğu (Morris ve Perry, 2016), ülkenin en iyi üniversitelerinin birçoğundaki siyah öğrenci oranının siyah nüfus oranına göre çok çok düşük düzeyde olduğu (JBHE, 2018) bilinen gerçeklerdendir.

ABD’de hâlihazırda yaşanan ırksal sorunlar, eğitime katılım ve başarı farklılıkları ile sınırlı değil tabii ki. Son olarak George Floyd’un kameralar önünde tüm tepkilere rağmen katledilmesi ve sonrasında yaşanan olaylar, toplum içerisindeki ayrışmalar ve kamu gücünü elinde bulunduranlardan bazılarının ırkçı bakış açılar

rının hatta yargıdan siyasete birçok alanda kurumsallaşmış bir ırkçılığın hâlen tam olarak sona ermediğini açık bir şekilde ortaya koyuyor. Bu durumun iyileştirilmesi konusunda da yine gözler büyük oranda eğitime çevrilmiş durumda. Özellikle son birkaç on yıllık dönemde eğitim fakültelerinde görev yapan başta siyah ve Güney Amerika kökenli akademisyenler olmak üzere birçok uzman, eğitimde sosyal adalet, çok kültürlü eğitim veya farklı kültürlere duyarlı eğitim gibi kavramlar üzerinde çalışıyorlar. Bu çerçevede tüm öğrencilerin hem kendi kültür ve değerlerine önem verildiğini hissedebilecekleri hem de başkalarının ırk, kültür, din vb. farklılıklarını anlayıp onlara saygı göstermeyi öğrenebilecekleri bir sistem içerisinde yetişmeleri amaçlanıyor. Tabii ki bunun bir anda ve her yerde aynı hassasiyetle hayata geçirilebilmesinin zorluğu da biliniyor. Ancak tarihî tecrübeler ve eldeki veriler artık tüm dünyanın çocuklarını böyle bir bakış açısı ile yetiştirmek zorunda olduğunu da bize gösteriyor. Kendisi gibi olmayı anormal, düşman, aşağı, eksik, yoldan çıkmış vb. şekilde etiketleyen hatta birçok farklı açıdan kendisine benzemeyen insanlar olabileceğinden haberdar dahi olmadan yetişen kişilerin farklı olan herkesi potansiyel tehlike ve suçlu olarak görerek Floyd' u katleden polis ve bunu farklı şekillerde haklı göstermeye çalışan başka birçok kişiye dönüşmeleri kaçınılmaz bir son olarak ortada duruyor.

Kaynakça

- Cashin, E. J. (2016). Revolutionary war in Georgia. *New Georgia Encyclopedia*. <https://www.georgiaencyclopedia.org/articles/history-archaeology/revolutionary-war-georgia> adresinden 13.04.2016 tarihinde erişilmiştir.
- Cobb, J. C. ve Inscoe, J. C. (2016). "Georgia history: Overview." *New Georgia Encyclopedia*. <https://www.georgiaencyclopedia.org/articles/history-archaeology/georgia-history-overview> adresinden 10.04.2016 tarihinde erişilmiştir.
- Cook, J. F. (2013). "Cocking affair." *New Georgia Encyclopedia*. <http://www.georgiaencyclopedia.org/articles/government-politics/cocking-affair> adresinden 15.04.2016 tarihinde erişilmiştir.
- Coleman, J. S., Campbell, E. Q., Hobson, C. J., McPartland, J., Mood, A. M., Weinfeld, F. D. ve York, R. L. (1966). *Equality of educational opportunity*. US Government Printing Office.
- Davis, J. (1990). *The rise and fall of the Confederate government*. Da Capo Press.
- Edgar, W. B. (1998). *South Carolina: A history*. Univ of South Carolina Press.
- Garcia, E. (2020). *Schools are still segregated, and black children are paying a price*. Economic Policy Institute.
- Greene, R. (2015). South Carolina and the legacy of the Civil Rights Movement. *Patterns of Prejudice*, 49(5), 486-501.
- Hatfield, E. A. (2014). "Desegregation of higher education." *New Georgia Encyclopedia*. <https://>

www.georgiaencyclopedia.org/articles/history-archaeology/desegregation-higher-education adresinden 14.04.2016 tarihinde erişilmiştir.

Huff, C. A. (2015). "Sibley commission." *New Georgia Encyclopedia*. <http://www.georgiaencyclopedia.org/articles/education/sibley-commission> adresinden 13.04.2016 tarihinde erişilmiştir.

JBHE. (2018). *Black first-year students at the nation's leading research universities*. <https://www.jbhe.com/2018/01/black-first-year-students-at-nations-leading-research-universities/> adresinden 02.06.2020 tarihinde erişilmiştir.

Morris, E. W. ve Perry, B. L. (2016). The punishment gap: School suspension and racial disparities in achievement. *Social Problems*, 63(1), 68-86.

Richardson, R., Bracco, K., Callan, P. ve Finney, J. (1999). *Designing state higher education systems for a new century*. Oryx Press.

Ek 1

Kaynak: https://en.wikipedia.org/wiki/New_Orleans_school_desegregation_crisis

Kaynak: https://en.wikipedia.org/wiki/Stand_in_the_Schoolhouse_Door

Kaynak: https://en.wikipedia.org/wiki/Elizabeth_Eckford